

Č. 6104.

Chudinství. — Administrativní řízení: * Jest nezákonné, jestliže úřad straně domáhající se práva chudých ve smyslu §§ 63 a násl. civ. soud. řádu odepře vydati, resp. potvrditi výkaz o majetkových poměrech (§ 65 c. s. ř.) jedině z důvodu, že strana sama neprokázala, že není »bez ohrožení své nuzné výživy s to, aby náklady sporu ze svých prostředků kryla.«

(Nález ze dne 27. listopadu 1926 č. 24.299).

V ě c: Ludvík Ž. ve V. (adv. Dr. Frt. Březina z Prahy) proti zemské správě politické v Praze o vysvědčení pro dosažení práva chudých.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Výměrem měst. úřadu ve V. z 25. května 1925 bylo stlí sděleno, že o jeho žádosti za potvrzení dotazníku pro dosažení práva chudých v právní věci proti Vladimíru P. jednalo zastupitelstvo města V. ve schůzi konané dne 19. května 1925 a usneslo se většinou hlasů ji zamítnouti z toho důvodu, že nikdo z přítomných zástupců města nemůže podle známých poměrů st-le potvrditi, že bez zkrácení nuzné výživy pro sebe potřebné nemůže zapraviti náklady na vedení rozepře ve shora uvedené právní věci.

Osp ve St. výměrem z 28. července 1925 potvrdila toto zamítavé rozhodnutí z jeho důvodu a se zřetelem na ustanovení §§ 139 a 141 o. z. o. Nař. rozhodnutím nevyhověl žal. úřad v základě § 4 min. nař. z 23. května 1897 č. 130 ř. z., odvolání st-lem podanému, poněvadž st-l neprokázal, že není bez ohrožení své nuzné výživy s to náklady sporů ze svých prostředků krýti.

O stížnosti uvažil nss takto:

Nař. rozhodnutí jest podle svého znění založeno na právním názoru, že vydání výkazu o majetkových poměrech podle § 65 civ. řádu soudního jest podmíněno tím, aby žadatel prokázal, že není bez ohrožení své nuzné výživy s to, aby kryl náklady sporu ze svých prostředků; jinými slovy: podle názoru úřadu jest okolnost, že žadatel takovýto průkaz nepodal, sama o sobě dostatečným důvodem, aby vydání výkazu bylo odepřeno.

Nss nedal v tom žal. úřadu za pravdu.

Právo chudých může si podle § 63 c. ř. s. vymoci, kdo by bez újmy nuzné výživy vlastní i své rodiny nemohl zapraviti náklady na vedení rozepře. Se žádostí za propůjčení práva chudých dlužno jest podle § 65, odst. 2 c. ř. s. předložiti vysvědčení o majetkových poměrech žadatele. Min. nařízením z 23. května 1897 č. 130 ř. z. byly vydány podrobné předpisy o tom, jak se vydávají a potvrzují vysvědčení pro dosažení práva chudých. Podle § 8 tohoto nař. mají všichni účastníci postupovati s nejvyšší obezřelostí, pečlivostí a svědomitostí, když se vyhledávají a posuzují výdělkové, příjmové a majetkové poměry stran, které žádají, aby jim bylo vydáno vysvědčení pro povolení práva chudých. Pokud úřadům a orgánům, které jsou povolány vysvědčení vydávati a posuzovati, nejsou přesně známy majetkové a rodinné poměry osoby za vy-

svědčení žádající, mají tyto úřady a orgány podle § 9 cit. nař. před svým rozhodnutím bez prodlení způsobem co možná prostým, avšak spolehlivým vykonati všechna šetření a zjištění. Vysvědčení nemá býti vydáno ani potvrzováno, když tímto šetřením vyjde na jevo nesprávnost údajů osoby za vysvědčení žádající, nebo když alsepoň dále trvají důvodné pochybnosti o správnosti těchto údajů. Pro neúplnost údajů podaných od osob za vysvědčení žádajících nebo pro neúplnost vysvětlení, která od jiných osob (vlastníků domu, duchovních správců) před vydáním vysvědčení mají býti dána, nebo proto, že podání takovýchto vysvětlení bylo odmítnuto, nesmí podle § 10 uvedeného min. nař. vydání vysvědčení býti odepřeno.

Z těchto ustanovení jest zřejmo jednak, že žadatel, který pro své majetkové poměry nemůže bez zkrácení nutné výživy nésti náklady na spor, má nárok, aby vysvědčení mu bylo vydáno, jednak že jest věcí úřadů, které jsou povolány vydávati a potvrzovati vysvědčení chudoby, aby samy z úřední povinnosti zjistily, vyhovuje-li žadatel za výkaz o chudobě podmínkám zákona t. j., nemá-li důchodu převyšujícího částku k nutné výživě potřebnou. Zejména z ustanovení § 10 cit. min. nař. vysvítá, že není ponecháno žadateli za vydání vysvědčení, aby sám prokázal, že jsou u něho dány okolnosti nárok na udělení práva chudých ve smyslu § 65 civ. ř. s. a § 4, odst. 2 cit. min. nař. odůvodňující.

Žal. úřad vycházel tudíž z nesprávného právního názoru, odepřel-li st-li výkaz jediné z toho důvodu, že st-l neprokázal, že není bez ohrožení své nutné výživy s to náklady sporu ze svých prostředků krýti.

Č. 6105.

Školství. — Učitelstvo: I. * Obsadila-li zšr místo učitelské veř. školy národní na základě práva devolučního (§ 15 mor. zák. z 24. ledna 1870 č. 18 z. z.), není ošr (jako presentátor) oprávněna k námitkám co do výběru osoby s hlediska čl. IV. zák. č. 306/1920. — II. O předpokladech t. zv. práva devolučního při obsazování míst učitelských.

(Nález ze dne 29. listopadu 1926 č. 20.945/25).

Prejudikatura: Boh. 1422 adm.

Věc: Městský školní výbor pro školy české v Brně proti ministerstvu školství a národní osvěty o presentaci na učitelské místo.

Výrok: Stížnost se dílem zamítá jako bezdůvodná, dílem odmítá jako nepřípustná.

Důvody: O místo učitelské pro II. odbor na obč. škole v, vypsané s předností žen, ucházely se mimo jiné také Ludmila J. a Adéla B. Podle kvalifikačních tabulek měla J., narozená r. 1879, k 1. březnu 1923 25 roků, 10 měsíců služ. doby pro výslužné započítatelné, Adéla B., nar. roku 1878 k témuž dni 26 roků, 6 měsíců. Stěžující si měst. škol. výbor usnesl se 28. června 1923 presentovati na toto místo Ludmilu J. Zšr v Brně výnosem z 10. září 1923 na základě této presentace ustanovila Ludmilu J. odbornou učitelkou, na zmíněné občanské škole dívčí.